

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0412U005453

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-07-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зацарінна Юлія Олександрівна

2. Zatsarinna Yuliia

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-06-2012

Спеціальність за освітою: 7.130501

Місце роботи здобувача: Інститут агроекології і економіки природокористування НААНУ

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і економіки природокористування НААНУ

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.51

Тема дисертації:

1. Екологічне обґрунтування фітореMediaції забруднених трифлураліном ґрунтів.
2. Ecological approaches to phytoremediation of Trifluralin contaminated soil

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено визначенню закономірностей накопичення та розподілу трифлураліну у ґрунті та органах лікарських рослин. Проаналізовано міграційну здатність та розподіл трифлураліну в ґрунті (чорнозем типовий малогумусний легкосуглинковий). Встановлено, що в надземних та підземних органах лікарських рослин відбувається накопичення трифлураліну, значні концентрації було виявлено у частинах рослин, що призначені для фармацевтичної промисловості. Визначено перевищення рівня ГДК трифлураліну на ґрунтах, де його впродовж останніх вже не використовували. Обґрунтовано необхідність розробки способів фітореMediaції забруднених трифлураліном ґрунтів для вирощування лікарських рослин. Проведено вегетаційні дослідження з метою пошуку рослин - перспективних гіпернакопичувачів трифлураліну. Виявлено, що найбільш перспективними для фітореMediaції забруднених трифлураліном ґрунтів є рослини родини бобових (Fabaceae), зокрема квасоля.

2. The thesis is devoted to investigation of accumulation and distribution of Trifluralin in the soil and plants (*Valeriana officinalis* L., *Lophanthus anisatus* L., *Plantago major* L., *Tagetes signota* Barti, *Calendula officinalis* L., *Astragalus dasyanthus* Pall., *Echinacea purpurea* L., *Silybum marianum* L., *Inula helenium* L., *Scutellaria baicalensis* Georgi). As a result of the work, the migration and especially the distribution of Trifluralin in the soil (light loamy black soil with low humus content) were analyzed. The presence of Trifluralin residues in the overground and underground parts of medicinal plants was found; significant concentrations of Trifluralin residues were defined in raw materials for medicinal industry. The highest allowed concentration of Trifluralin was exceeded on soils where this herbicide was used during last years. The necessity of developing phytoremediation's methods for soils contaminated by Trifluralin for growing of medicinal plants was established. The vegetation trials for searching plants - perspective remediators of Trifluralin - were conducted. For trials the following species of plants were used: zucchini (*Cucurbita pepo* L.), bean (*Phaseolus vulgaris* L.), sunflower (*Helianthus annuus* L.), alfalfa (*Medicago sativa* L.) and soybean (*Glycine max* L.). For those plants the ability to herbicide's accumulation, biometrics and the intensity of lipid peroxidation as marker of physiological responses of plants to stress load were defined. It was found that all studied species showed rather high capacity of the Trifluralin accumulation from soil; that caused the remediation of soil. It is proved that the intensity of lipid peroxidation depends on the concentration of Trifluralin in the soil: increasing of the Trifluralin concentration in the soil causes the increasing of the lipid peroxidation intensity in the plants' leaf. It should be noted that there were the highest intensity of lipid peroxidation - in the leaf of zucchini, the meddle intensity of that indicator - in leaf of bean, and the lowest intensity of lipid peroxidation - in the leaf of sunflower. It was shown that the plants from Fabaceae (in particular bean) were the most promising for the phytoremediation of Trifluralin contaminated soils.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Моклячук Лідія Іванівна

2. Moklyachuk L.I.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заіменко Наталія Василівна

2. Заіменко Наталія Василівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лоханська Вікторія Йосипівна

2. Лоханська Вікторія Йосипівна

Кваліфікація: к.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фурдичко Орест Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фурдичко Орест Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.